

условий для опережающего развития духовно-нравственных факторов общества по сравнению с экономическим развитием. Ее реализация не возможна только средствами социально-экономической политики, но предусматривает воплощение в жизнь соответствующей духовно-культурной стратегии и политики государства при активном участии в этих преобразованиях самих людей.

База для качественных социально-экономических преобразований лежит не столько в сфере самой экономики, сколько в сфере качества человеческих личностей – духовно-нравственного, духовно-культурного, духовно-интеллектуального потенциала управленческой элиты и народа в целом. Чтобы активизировать этот потенциал, взрастить его в будущих поколениях необходимо, остановить процесс деградации нашего общества, создать и воплощать в жизнь новую духовно-культурную политику нашего государства, которая должна базироваться на традиционных для нашего общества ценностях.

Система ценностей – целей духовно-культурной политики: духовность; нравственность; служение (Родине, народу, ближним); семья; творчество; созидание; солидарность, единство, взаимопомощь; гармоничность развития общества, социальный мир; гармоничность развития личности; образованность; свобода; безопасность личности и общества (духовная, культурная, информационная).

Для обеспечения устойчивого развития национального хозяйства, национальной безопасности и высокого качества жизни народа, развитие государства, общества должны базироваться на этих ценностях.

УДК:330.162

О ВНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ ЗАКОНАХ ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ

*Компаниец В.В., к.э.н, доцент,
Павлович Ю.Л., ст. преподаватель (УкрГАЗТ)*

Сегодня ученые и политики рассуждают о причинах мирового экономического кризиса и возможностях построения нового посткризисного мира. Многие из них рассматривают причины кризиса в сугубо экономической и политической плоскости. Хотя существует и иная точка зрения, согласно которой причины кризиса необходимо искать в нарушении внеэкономических законов

экономического развития. Заметим, что это название несколько условно, поскольку законы, относятся к развитию общества в целом.

Существуют два закона, определяющих развитие социальной системы. Первый закон отражает определяющее влияние духовно-нравственных факторов на все общественное развитие (шире – как на развитие общества, так и природы), в том числе ход исторического процесса, а также развитие экономики. Это - закон духовно-нравственной детерминации общественного, в т. ч. экономического развития. Он в полной мере признан в православной теологии, но специально не составляет предмет исследования ученых экономистов. Духовно-нравственный закон относится к каждому человеку. Этот закон состоит в велении жизни по совести, по заповедям, из которых две наивысшие заповеди состоят в любви к Богу и ближнему. Выполнение или нарушение этих правил влияет на судьбу человека и человечества в целом. Нарушение духовно-нравственного закона значительно влияет на социально-экономическое развитие макро и микро- систем, приводит к кризисам, сильнейший из которых мы наблюдаем сейчас.

Другой закон отражает влияние типа религии (верования) и, соответственно, типа культуры на особенности, состояние и развитие социальной системы, в том числе ее экономической составляющей. Это закон социокультурной (цивилизационной) идентичности. Он впервые как закон непередаваемости был сформулирован Н.Я. Данилевским. Как указывал Н.Я. Данилевский: «Начала цивилизации одного культурно-исторического типа не передаются народам другого типа. Каждый тип вырабатывает цивилизацию для себя при большем или меньшем влиянии чуждых, ему предшествующих или современных цивилизаций. Передача и смешение духовного культурного начала одного культурно-исторического типа другому смертельно опасна для соответствующего общества». Сейчас воздействие этого закона на развитие общества (локальных цивилизаций), в том числе на экономическое развитие, признают многие ученые.

Следствием первого закона является необходимость опережения духовно-нравственного развития общества по сравнению с материальным его развитием, а также создание условий внутри системы, которые бы способствовали этому. Это предполагает подчинение развития экономики духовно-нравственным принципам, необходимость разработки соответствующей стратегии и политики государства.

Следствием второго закона является

необходимость соответствия управления всеми составляющими социальной системы принципам, нормам той культуры, в которой она сформировалась. В сфере экономики это будет означать необходимость разработки стратегии и политики, соответствующей культурным основам той или иной цивилизации, что конечно не исключает использование технико-технологических достижений и опыта других цивилизаций.

УДК 17.023.36:338.1

ВПЛИВ ПАДІННЯ РІВНЯ ДУХОВНОСТІ І МОРАЛЬНОСТІ НА ЕКОНОМІКУ КРАЇНИ

Копейкіна О.В., здобувач (УкрДАЗТ)

В суспільстві спостерігається зниження етичного і духовного рівня. Це не може не викликати турботи, оскільки збереження існуючих тенденцій загрожуватиме суспільству згубними наслідками. Разом з тим важливість зростання етичного і духовного рівня людства, як і актуальність самої постановки питання про це – не усвідомлені належним чином.

Тільки у народу, який керується загальнолюдськими принципами моральності, національна свідомість може знаходитися на висоті, тільки він здібний до духовного зростання, до усвідомлення своєї ролі в історії людства. Все це є необхідною умовою для нормального стабільного розвитку держави. Прагнення до достатньо високого морально-етичного рівня суспільства особливо необхідне нам в даний час, оскільки економіка нашої країни знаходиться в катастрофічному положенні, і наявні розумні пропозиції з приводу ситуації, що створилася, як правило, не можуть бути здійснені унаслідок відсутності в суспільстві, у тому числі і серед владних людей, достатнього числа освічених, чесних і порядних людей, здатних трудитися не тільки заради особистого благополуччя, а перш за все послідовно і цілеспрямовано для блага своєї країни.

Порушення етичних принципів людьми, що входять до державних і місцевих органів влади, природно не може не вести до зниження моральності населення країни на індивідуальному рівні, у тому числі у молодого покоління, що вселяє особливо велике побоювання. Шахрайство і крадіжка є майже нормою в житті нашого суспільства. Вони переважно не тільки не переслідуються згідно із законом, але почали сприйматися в суспільстві як щось

нормальне. Ф.М. Достоевський писав: «... кажется, что на свете гораздо более воров, чем не воров и что нет даже такого самого честного человека, который бы хоть раз в жизни чего-нибудь не украл» (Ф.М. Достоевський «Ідіот»)

Стабільність і життєздатність держави визначається перш за все етичним і духовним рівнями його населення, а не станом економіки. Історія дає немало прикладів, починаючи із загибеллю Римської імперії, коли в цілому економічно благополучні держави гинули в результаті падіння морального рівня населення, зокрема, зростання корупційності державних урядовців.

Успіх соціально-економічних реформ неможливий, якщо не брати до уваги їх етичну сторону. Міцна і благополучна в соціальному відношенні держава не може існувати без достатньо високого рівня моральності його громадян, при якому цінуються етичні вчинки, а аморальні і навіть просто не порядні – засуджуються.

Ніякі економічні і соціальні реформи не призводять до тривалого успіху, бажаного результату і прогресу, до створення міцної і благополучної в соціальному відношенні держави, якщо вони не спираються на міцну етичну основу. Без такої основи в країні не буде стабільного і стійкого порядку, який тільки і дає людям справжню упевненість в їхньому майбутньому, є неодмінною умовою доброго емоційного стану суспільства.

УДК 338.5:656.611.2

МОТИВАЦІЙНЕ ПОЛЕ ПІДПРИЄМСТВ ПОРТОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Наконечний Ю.В., аспірант (ОНМУ)

Розвиток трудових ресурсів є однією з пріоритетних сфер функціонування сучасних морських торговельних портів.

Зазначена система в перспективі повинна включати вісім підсистем: умов праці; трудових відносин; оформлення та обліку кадрів; планування і прогнозування персоналу; розвитку персоналу; юридичних послуг; розвитку соціальної інфраструктури; розробки організаційних структур управління. Наведений перелік підсистем системи управління персоналом і їхній зміст орієнтований на порт як на велику організацію із широкими фінансовими можливостями.

Найважливішою умовою розвитку кадрового